

SLOVENSKI NAROD.

nakajša vrst dan zvečer, izmudi cestelje in prasknike, tes velja po počti prejemam za avstro-ograke dočele za vse leta 25 K., na pol leta 18 K., na četrt leta 6 K 50 h., za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 24 K., na pol leta 19 K., na četrt leta 8 K., na en mesec 3 K. Kdor bedi tam posil, plača na vse leta 22 K., na pol leta 11 K., na četrt leta 5 K 50 h., za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele teliko več, kolikor znača politina. — Na narodne teme tedenske vrediljavate naravnina se ne ekira. — Za osnanila se plačuje od poterostopne petit-vrste po 12 h., če se oznamile tiskna enkrat, po 10 h., če se dvakrat in po 8 h., če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Beskopi se ne vratajo. — Uradništvo in upravnštvo je v Knabevih učnih št. 5, in nizki uredništvo v 1. nadstr., upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagevolje pošiljati navečnine, reklame, oznanila, t. j. administrativne stvar

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uradništva telefon št. 34.

Revolucija od zgoraj.

Zdaj je tudi gosposka zbornica uklonila svoj tilmik. Ves njen hrupni odpor zoper volilno reformo je razpadel v nič Ponosne besede, s katerimi so politični penzionisti obračali nase pozornost cele države, so bile prazne in brezpomembne, kajti tisti možje, ki so še pred nekaj dnevi pozirali neizprosno kljubovalnost, so v zadnji urri zlezli pod mizo. Gosposka zbornica se je neusmiljeno blamičala.

Zdaj je pač že gotovo, da sprejme gosposka zbornica v današnji svoji seji načrt volilne reforme brez spremembe tako, kakor ga je sklenila poslanska zbornica. Za „plačilo“ se dolodi tako imenovani numerus clausus za gosposko zbornico v tem smislu, da ta zbornica ne sme šteti več kot 180 članov. Vihar je minil in bučalo je pač močno, a bil je le vihar v časi vode. Tragična poza avstrijskih lordov se je spremila v farso.

Kaj je vzrok? Pritisk krone in vlade in nič drugega.

Kadar bodo zgodovinarji pisali povestnico o uvedbi splošne in enake volilne pravice, bodo rekli: Dosegla se je ta reforma vsled pritiska krone in vlade, ta reforma je sad revolucije od zgoraj.

Danes so še nejasni nagibi, iz katerih se je krona odločila za to globokosežno reformo. Brez dvoma pa so ti nagibi bili izredno tehtni. Pomisli je le treba, da je krona skoz in skoz konservativna in celo reakcijonarna. Avstrijska ustava je nastala ne iz spoznanja, da zahtevajo občni interesi konstitucionalni sistem, marveč je nastala vsled nesreč v vojnah in vsled popolnega bankerata absolutističnega sistema. Kratki so bili dnevi ustavnosti po revoluciji leta 1848. Krona je ustavo sistiral in vladala absolutistično, dokler ni ta absolutizem na krvavih poljanah Lombardije storil sramoteni konec. In tudi

od tedaj je bil sistem le navidezno ustaven; konstitucionalne so bile forme, v istini pa je krona imela slej kot prej vso moč v rokah, v istini vlada od l. 1848. nepretrgoma absolutizem in država ni pravzaprav nič drugega, kakor nekak fidejkomis.

Kdor količaj pozna preteklost avstrijske ustavnosti, ta ve, da krona ni bila nikdar prijazna niti najmanjšemu demokratiziranju ustavnih ured, da se je vsakemu koraku v tem smislu ustavljal z vso eneržijo.

In ta ista krona je lansko leto kar naenkrat zapustila svoje tradicionalno stališče, ki je, mimogrede rečeno, za krono tudi naravno, ker je vsako demokratiziranje nov korak do republike. Zapustila je svoje stališče, ne da je bil za to kak viden vzrok. Akademično so pač različne stranke zahtevali splošno in enako volilno pravico, a to je bilo samo na papirju in nihče ni storil niti najmanjšega poskusa, da se uresniči ta zahteva, ker ni nihče upal na kak uspeh. Celo socijalnim demokratom je bila taka volilna reforma samo agitacijsko sredstvo in prav nič več. Ko bi bil takrat kdo rekел, da se postavi kdaj krona na stališče splošne in enake volilne pravice, bi ga bili vsi psihiatri soglasno spoznali za norca.

In lani se je kar naenkrat zgodil ta čudež. Gautsch se je bil izrekel zoper splošno in enako volilno pravico. Gautsch je bil vedno specijalen zaupnik krone in čisto gotovo je to izjavo podal v soglasju s krono. Nekaj tednov potem pa je zopet v soglasju s krono napovedal — splošno in enako volilno pravico.

Krona je torej tekem nekaterih tednov premenila svoje mnenje tako totalno, da bolj ni mogoče. In koj se je tudi začelo delo, da se ta volja krone uresniči.

Najprej je Gautsch začel s teroriziranjem mečanstva. Prince Schwarzenberg je Gautschu v gosposki zbornici vrgel v obraz očitanje, da je z

državnim denarjem aranžiral teroristične demonstracije socijalnih demokratov koncem novembra lanskega leta. S temi demonstracijami se je hotelo ugnati v kozji rog mečanstvo, da bi se ne upalo nasprotovati volilni reformi in v nekaterih deželah se je to tudi res doseglo.

Pod vtiskom teh demonstracij so se sešli poslanci in vlada jim je predložila svoj načrt. In zdaj se je začel boj z vsemi sredstvi. Tri četrtine poslanske zbornice so nasprotne splošni in enaki volilni pravicai, a vlada jih je ukrotila in ugnala, da so se vdale. Dosegla je to na najrazličnejše načine. Ostudnejše kravje kupuje svet še ni videl. „Vse podkupljeno“, je včasih donelo po poslanske zbornici. Z najmemoralejšimi sredstvi je vlada premagala odpor poslanske zbornice in pripravila velike stranke, da so se uklonile volji krone. Triumf vlade je v tem slučaju triumf korupcije.

Zdaj je premagan tudi odpor gosposke zbornice. Volilna reforma je dognana stvar, revolucija od zgoraj je doseglja svoj namen. Še nikjer na svetu ni bila v enem letu izvedena taka reforma, kakor pri nas. Gotovo bi se tudi pri nas ne bila izvedla, da nista krona in vlada vrgli na tehtnico ves svoj velikanski vpliv in vso svojo velikansko moč. Toliko častneje za tiste može, ki so pogumno kljubovali temu vplivu in tej moči in zvesti ostali svojemu prepričanju do zadnjega.

Izvršeni revoluciji od zgoraj seveda ni volilna reforma sama na sebi namen, nego le sredstvo za doseg drugih namenov, ki jih zdaj še ne poznamo. Kar se tolrikat čita: „cesar želi, naj imajo vsi državljanini enake pravice“, „krona je spoznala, da enake dolžnosti zahtevajo tudi enake pravice“ itd. itd., to so zgolj fraze za politične otroke. Za pametne ljudi je pribito, da je hotela krona volilno reformo, ker ima pred očmi svoje posebne smotre. Morda jih dosegne — mogoče pa je tudi, da bodo

naslednika cesarja Franca Jožefa še obžalovali revolucijo od zgoraj, ki je rodila to reformo.

Državni zbor.

Dunaj 20. decembra. Proti pričakovanju se v današnji seji ni dogralo drugo branje proračunskega provizorija, in sicer zategadelj, ker se je izkazala potreba, da se jutri in najbrže tudi v soboto vrše plenarne seje, da se reši več zastalih manjših predlog pred božičnimi počitnicami. Tudi ni izključeno, da bo pred božičem zadnja bitka za volilno reformo; nemški krščanski socijalisti so namreč danes neprisakovano vložili nujni predlog, naj se v naglici sprejme numerus clausus, da gosposka zbornica ne sme šteti več kot 170 članov in ne manj kot 150 članov. Ako pa gosposka zbornica med tem sprejme tozadnevladno predlogo, naj se ta sklep gosposke zbornice vzame v razpravo z vsemi dopustnimi okrajšanji. Predlog je podpisal tudi posl. dr. Šusterič.

Debat o proračunskem provizoriju je potekla v današnji seji brez vsakršnega zanimanja, dasi so se nekateri poslanci trudili, govoriti velike proračunske govore. — Posl. Udržal je zahteval obsežne investicije za kmetijstvo, razširjenje pošti in brzjavov na dešeli in podržavljenje privatnih železnic. — Posl. Abramovic je opozarjal, da je delovanje vlade bilo dosedaj omejeno skoro edino na volilno reformo, zato se čudi, da so govorniki tistih strank, ki so se najbolj zavzemale za volilno reformo, med contra govorniki pri proračunski debati. Izjavil je, da so Poljaki sedanji vla di zelo naklonjeni ter ji popolnoma zaupajo. — Posl. dr. Steinwender je povedal, da je preostanek v proračunu v znesku 52 milijonov le navidezen, ker se je v zadnjem letu na drugi strani napravilo 138 milijonov novih državnih dolgov. Od leta 1878. do

danes je narasel državni dolg za celo milijardo. Tako ne more iti dalje. Nadalje je kritikal sedanje vzgojno metodo, ki vzbogaja le pisarje. — Posl. grof Trautmannsdorf je govoril kot bodoči kmetski poslanec. Kritikal je nagodbo z Ogrsko, volilno reformo in barona Gautschu ter zaklical vladi: Pazi, da te pot, ki si jo nastopila, ne dovede do demokratiziranja najvišje državne moči! Napovedal je, da se bodo plemiči vrnili v zbornico ne kot vladni prijatelji, temu kot zastopniki kmetijskih interesov. — Posl. dr. Baxa je govoril o čeških zahtevah in zapostavljanju Čehov, posebno čeških uradnikov vkljub temu, da so Čehi poslani v ministrstvo dva odlična svoja moža. Zato pa njegova stranka nima zaupanja do vlade ter tudi ne dovoli proračuna. — V podobnem smislu je govoril tudi posl. Novotny.

Iz odsekov in klubov.

Dunaj 20. decembra. V proračunskem odseku je včeraj finančni minister vitez Korytowski povedal, da se razen državnim uradnikom štirih zadnjih kategorij da 15. januarja enkratna draginjska doklada tudi državnim slugam, in sicer po 60 K. V pokritje teh izdatkov bo zahtevala vlada s posebno predlogo kredita do 20 milijonov. — Trgovinski minister dr. Fort je povedal, da se poštna pristojbina na pisma ne zviša poprej, dokler ne bodo oddale svojega menjenja interesovane korporacije. Nadalje je napovedal, da dobe poštni in brzjavni sluge III. razreda in pomožni sluge posebno božično doklado. — Posl. dr. Žitnik je interpeliral v neki lovski zadavi iz postojnskega okraja. — V nočnjeni seji je odsek sprejel pogodbo z Lloydom. Poslanca Hoffmann - Wellenhof in Dobernig sta zahtevala, naj se pri Lloydu goji bolj nemščina, ki se naj tudi v navtične šole vpelje za obvezni predmet.

Korošci sploh so svobodomiseln narod, Slovenci poleg tega po naravi inteligenčni rod, s katerim se nemški Korošci, ki so slavno znani po svojih neštevilnih „Tepp“-ih, ne morejo merititi, — zato bi jih Nemci tako radi imeli v svojem taboru. Da imajo Slovenci bistrejši razum, izvira tudi odtod, da se v svoji mladosti učijo dveh jezikov; učenje, primerjanje pa ostri in bistri duhá, — o tem ni dvoma.

Napredni Nemci osvajajo tiste Slovence, ki ne znajo ločiti slovenske narodnosti in ideje od klerikalizma; mnogo Slovencev pa zoper loči to dobro, a zmaguje pri njih napredna ideja, ki jih vodi v nemški tabor. To so takozvani „nemčurji“ ene vrste, zoper druge vrste nemčurji pa so breznačelni sovražniki slovenske narodnosti in teh je večina izmed njih; — le-tem imponeira le — nemštvu in vse, kar je nemško brez ozira na svobodomiselnost, to so sužnji nemške buržaozije brez prepričanja, demoralizirana kasta, h kateri lahko prištevamo tudi mnogo, mnogo takozvanih koroških „socijal-demokratov“.

(Konec prih.)

LISTEK.

Izprehodi po koroški Sloveniji.

Piše dr. Jos. Cir. Oblak.

II.

Politično življenje koroških Slovencev.

Predno nadaljujemo svoje potovanje po slovenski koroški zemlji ter umerimo svoje korake ven iz krasnega Roža, česar naravne lepote smo motrili dozdaj na svojih izprehodih ob novo otvorjeni progi, — v Podjunske dolino in še drugam, hočemo se pomudititi pri ljudstvu samem, ki biva tod ter nekoliko pogledati v njegovo življenje, pred vsem njegovo politično življenje.

Oktoli 120.000 ljudi, ki poleg slovenščine zna in govori tudi — nemški, živi na obeh straneh Drave, v Spodnji Ziljski in Kanalski dolini ter okolici celovški... Od teh jih odpade na Ziljsko dolino okoli 10.000 in skoraj še enkrat toliko na slavni Rož, — ki je, — dasi po novi volilni reformi v nemškem volilnem

okraju — najzavednejši v narodnostem oziru vsaj relativno, v kolikor se o narodni „zavednosti“ pri koroških Slovencih sploh govoriti dà...

To ljudstvo slovenskega pokoljenja, ki je svoj čas posedalo malodane celo Koroško, je postal v zadnjem času nakrat najzanimivejši avstrijski rod; desetletja se nihče — deloma tudi vslug lastnih poslancev — ni zmenil za nje, a zdaj je zakričala „unisono“ falanga Vsenemcev, ko je prišla na razpravo volilna reforma oziroma razdelitev volilnih okrajev, ter vsemu svetu povedala, da živijo tudi onstran Karavank ljudje, ki še govore slovenski.

Tiho, a vidno je napredovala na Koroškem germanizacija in z njo napredna, svobodomislna politična struja, ne da bi se politična meja sama znatno premaknila. Ogromna večina ima v tem oziru čisto napačne pojme, splošno se misli med Slovenci, da so Nemci — potisnili mejo od severa na jug. Kdor pa pozna razmere, kdor se je zanimal za narodopisno literaturo Koroške ter primerja tozadne zemljevidne statistiko, oni ve, da je meja ostala od l. 1826. (po Czernigovem zemljevidu) pa do danes skoro ista.

Le sredi slovenskega ozemlja so se naselili Nemci ter „germanizirali“ Slovence v takozvanih „nemčurskih gnezdih“; pa tudi v teh nemčurskih gnezdih se še govori ter celo pretežno slovenski, — a čuti z — Nemci svobodomislni, liberalni, ali kakor že hočete, in obenem „protislavensko“...

Napredni Nemci na Koroškem so dvignili prapor svobodne ideje, a pod kinko te ideje bijejo ob enem tudi neizprosen boj proti slovenski narodnosti kot taki zaničuje iz dna duše vse, kar je slovensko, bodisi klerikalno, nazadnjaško, bodisi liberalno, — hoteč zatreti in germanizirati slovenski živelj, ki ga je vodila in ga še vodi v ogromni večini duhovščina. Nemci to deloma odkrito priznavajo, — hočejo pač zidati vse nemški most do Adrije. A pri tem narodnostem boju Nemci na drugi strani vendar na menoma identificirajo slovensko narodnostno idejo s klerikalizmom le predobro uvidevajoč moč materinskega jezika in dobro vedoč, da bi Slovencev zgorj z nemškonarodnostno idejo ne mogli pridobiti za-se; pridobivajo jih pa in german-

nizirajo v znamenju napredne ideje, ki ima naperjeno ost predvsem proti slovenski duhovščini...

Duhovščina! Proti nji se bojujejo Nemci na celi črti, tudi proti nemški! Toda boj proti slovenski duhovščini ima docelo drug obliko, drug značaj. Narodnostna ideja igra tukaj prvo ulogo, — in težko je stališče slovenskih duhovnikov — odkrito povem — napram njihovim nemškim kolegom. Kakor je bila slovenska duhovščina z nemškimi nacionale v najostrejšem nasprotju, tako se ne da tajiti, da je bila v bolj ali manj prijateljskih političnih odnošajih z nemško klerikalno, kršč-socijalno stranko... S svojim znamenjem, Slovencem sovražnim nastopom v odseku za volilno reformo pa so zaigrali nemški klerikalci svoje simpatije in to ne — baš na škodo slovenski narodnostni ideji. To kaže, da prevladuje pri slovenski koroški duhovščini, ki se vsaj v večini dozdaj v tem oziru bistveno razlikuje od kranjske, še narodnostni moment, — in to je še najvesej le-tej simptom v „tužni“ slovenski koroški politiki... Koliko časa bo še, pokaže bodočnost...

Češki klub je sklenil v svoji seji, da bo glasoval proti proračunskemu provizoriju, obenem pa je izjavil, da ta nezaupnica ne velja za ministra Pacaka in Foča, ki uživata popolno zaupanje kluba.

Justični odsek je razpravljal o najnovejši vladni naredbi glede reform pri nadsodiščih in pri najvišjem sodnem dvoru. Odsek je sprejel z nekaterimi spremembami celo predloga. Za poročevalca je bil izvoljen posl. dr. Ferjančič.

Iz delegacij.

Budapest 20. decembra. Ogrska delegacija je po daljši debati sprejela ves vojni proračun nespremenjen.

V imenu vojnega ministra je povedal polkovnik Urban, da neznanje nemščine ni zapreka pri napredku v vojni šoli ter je mnogo častnikov, ki niso bili dosti vešči nemščine, absolviralo vojno šolo z odliko. — Jutri začne delegacija razpravljati o mornaričnem proračunu.

Gosposka zbornica.

Na mesto odstopivih članov je gosposka zbornica izvolila danes samo take člane v volilno komisijo, ki so za nespremenjeno volilno reformo. Komisija je imela takoj popoldne sejo. V popoldanski seji je komisija po dveurni debati doguala volilno reformo in numerus clausus. Minister Bieneth je opetovan poseg v debato. Končno se je komisija zedinila, da v smislu dogovora z ministrskim predsednikom dožene jutri gosposka zbornica najprej numerus clausus, nato pa sprejme vso volilno reformo v drugem in tretjem branju. Temeljni zakon pride v gosposki zbornici v razpravo šele potem, ko sprejme poslanska zbornica numerus clausus.

Za poročevalca v plenum je bil izvoljen baron Czedit. Prijavljenih je 13 govornikov, med njimi tudi ljubljanski škof Jeglič. — Gosposka zbornica bo imela tudi v soboto sejo, da reši zakon o krošnjarstvu, o vojaških taksah in proračunski provizorij nujnim potom.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd 20. decembra. V inozemstvu razširjene vesti o atentatu na carja so popolnoma izmišljene.

Varšava 20. decembra. V Grodnju je med transportom v vlaku 21 ujetnikom z revolverji napadlo svoje spremiščevalec ter usmrtilo tri vojake. Potem so posakali iz vlaka ter pobegnili.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Pariz 20. decembra. Naučna komisija je sprejela z veliko večino vladno predlogo, s katero se uredi katoliško bogoslužje.

V Epinalu in Chantellu sta bila obsojena prva duhovnika v globe 1 do 5 frankov, ker nista prijavila bogoslužje.

V Grenoblu so bili veliki pretepi med katoliki in protidemonstranti. V Bayonnu so morali s silo razbiti vrata v seminar. Policia je vsakega profesorja posebej odvedla iz seminarja.

Nemiri na Kitajskem.

London 20. decembra. Položaj je zelo resen. Nemirnežem se pridružujejo tudi vojaki. Povsod je najti tajne zaloge orožja. Japonsko poslaništvo je pomnožilo svoje straže za 100 mož ter si nabavilo 40 zaboljev patron.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 20. decembra.

Predsedoval je g. župan Ivan Hribar.

Gregorčeve ulice.

Sklicujoč se na ustanovitev "Simon Gregorčeve ljudske knjižnice in čitalnice" je predlagal župan, naj občinski svet še posebej počasti spomin velikega pesnika s tem, da imenuje podaljšane Hilserjeve ulice od Građišča do Bleiweisove ceste "Gregorčeve ulice". V formalnem oziru je utemeljeval svoj predlog s tem, da so vzoredne ulice krščene po Erjavcu, ki je bil najboljši Gregorčičev prijatelj in duševni bodilec, ko ga je po

Mahničevem zgledu duhovščina najhujše napadala. — Predlog je bil z odobravanjem soglasno sprejet.

Samonemške vinjetne na priporočnih pismih.

Občinski svetnik pl. Trnkoczy je podal vlogo zaradi samonemških vinjet na priporočenih pismih. Vlogo je podpisalo zelo mnogo trgovcev, obrtnikov in drugih meščanov, ki se vsi pritožujejo, da imajo poštni listki na priporočenih pismih le nemško besedilo in ime kraja, tako da misljijo tuje, da je officialno ime za Ljubljano le "Laibach", dočim imajo Čehi, Poljaki in Italijani dvojezične vinjetne celo Madžari puste Hrvatom hravatska imena na teh listih. Župan se je obrnil v tej zadevi na poštnega ravnatelja v Trstu, dvornega svetnika Pattaya, ki je odpisal, da stvar ne spada v njegov delokrog, temuč odločuje o tem trgovinsko ministrstvo, ki pa smatra take napise za notranje uradovanje. — Poročevalec občinski svetnik dr. Oražen je vsled tega predlagal v imenu pravnega odseka sledoč resolucijo: "Občinski svet glavnega mesta Ljubljane protestira nadodločenje proti samonemškim napisom na vinjetah za priporočena pisma, ker ta samonemški napis bije v obrazu enakopravnosti slovenskega jezika, in obenem zahteva, da zaukaže visoko c. kr. trgovinsko ministrstvo vsem c. kr. poštnim ravnateljstvom, v katerih okrožju stanujejo Slovenci, da morajo biti na vinjetah za priporočena pisma tudi slovenska imena dotednih krajev, ne pa samo nemška." — Resolucija je bila soglasno sprejet.

V odboru "Elizabetne otroške bolnice" je izvolil občinski svet obč. svetnika dr. Oražna. (Poročevalce obč. svetnika dr. Triller).

Stavne in slične zadave.

Obč. svetnik Hanuš je poročal o prošnji Marjete Klemenčeve za parcelacijo njenega sveta v Sv. Petru predmetju na tri stavbišča. Parcelacija se je dovolila s pogojem, da prepusti za regulacijo cest potreben svet brezplačno mestni občini.

Mestnemu tlakarju Tomazu Starinu se je dovolilo zvišati cene za tlakarska dela, in sicer za tlakovanje s savskimi kroglastimi od 44 na 70 vin., s ploščami pa od 50 na 90 vin. pri m². (Poročevalce obč. svetnik Hanuš).

Isti poročevalci je končno poročal o prizivu "Laibacher Eislaufverein" proti prepovedi mestnega magistrata glede gradnje dveh barab ob svojem drsalnišču za tobačno tovarno. Priziv se je odklonil, ker barake niso le shrambe za orodje, temuč so v njih tudi peči.

Podpora Salezijancem.

Občinski svetnik Dimnik je poročal o prošnji Salezijancev na Rakovniku za dovolitev prispevka k stroškom za učila in druge šolske potrebskine. Kakor znano, imajo Salezijanci zavetišče za ravno zanemarjene dečke z ljubljanskim šolo ter pravijo v prošnji, da je mogoče uspešno poučevati le nazorno, a priponičkov si ne morejo sami nabaviti. — Župan pravi v svojem dopisu, da prošnje ne more priporočati, ker se sprejemajo vse dečki le proti plačilu, a iz Ljubljane so le gotovi odstotki. Tega mnenja je tudi šolski odsek. — Obč. svetnik Franchetti je prošnjo toplo priporočal, češ, da je v Ljubljani jako mnogo zanemarjene mladine. O tem nam javno pričajo vedno se ponavljajoča poročila naših dnevnikov o madostnih tatovih in taticah itd. Ali je ta izprijena mladina pristojna v Ljubljano ali ne, je čisto vseeno. Ljubljani so v nadleglo, ljubljanska varnost trpi vsled njih, ljubljanski otroci se pohujajojo od njih, in predvsem Ljubljana ima korist od tega, ako se ta plevel iztrebi. Zaradi tega ker se zavod tudi ne ozira, kam da so izprijeni in popolnoma že pokvarjeni dečki pristojni, je dolžnost Ljubljane, da podpira edini zavod, ki se peča s pobjoljevanjem izprijene mladine. Zavod je imel že mnogo pokvarjenih dečkov v svojem zavodu, ki so bili pristojni v Ljubljano in ki so se v zavodu tako izboljšali, da so sedaj čisto dostojni člani človeške družbe. Ljubljana dovoljuje rajše prispevke za cerkev na Barju, nego da bi se zavzemala za svojo zanemarjeno mladino. Skrb za zanemarjeno mladino je tako važno, idealno delo, da ga napredno mesto, kakor Ljubljana, nikakor ne sme pustiti v nemar. Ako imamo zanimanje in denar za gledališče, za godbo, za drsalnišče, za ljubljansko knjižnico in za druge take potrebe, kar popolnoma odobruje, moramo imeti tudi zanimanje in denar za ono, gotovo važno vprašanje za rešitev zanemarjene mladine, ker drugače smo podobni možu, ki ima cilinder, srajce pa ne. Z ozirom na to predloga, da se dovoli Salezijanskemu zavodu podpora 50 K.

Obč. svetnik Lenč je odločno zavaroval proti očitanju, da Ljubljana troši denar za druge stvari, za zanemarjeno mladino pa nima smisla. Obenem pa predloga, naj se daruje Salezijancem ne 50, temuč

100 K. Ta predlog je podprt je obč. svetnik Turk, nakar je bil sprejet.

Razstava električnih žarnic.

Obč. svetnik Mally je stavil samostalni predlog v zadevi obveščanja občinstva o novih izumih glede električnih žarnic. S strokovno-jaško temeljitostjo je opisoval vse izume te stroke od Edisonove žarnice leta 1882 do Auerjeve plinove luči; vse naštete žarnice novejšega izuma svetijo boljše in rabijo manj toka. Zato bi bilo treba občinstvo o novih izumih primerno obveščati. Zato predloga, naj bi se v pritličnih oknih magistrata ponoči razstavljale vse te žarnice, v katerem bo podal svojo programatično izjavo in pozval vse, ki misijo svobodno in narodno, da pristopijo društvu in ga podpirajo v njegovih stremljenjih. Društvo prične takoj po novem letu z intenzivnim delom: organizovalo se bo po vsem Kranjskem in prijevalo povsodi shode in sestanke, na katerih se bodo predvsem razpravljalo o aktualnih političnih vprašanjih. Prvi taksi sestanki se prirede v Ljubljani, kasneje pa tudi po deželi. Takisto je odbor sklenil, da izda v kratkem poljudno pisano brošuro aktualne politične vsebine.

— **Kancelparagraf** je naposled vendar-le propadel in "Slovenca" je to tako vzradostilo, da je odprl vse zatvornice svoje duševne inferijornosti in ji dal prostora v svojih predalih. Kancelparagraf je bil odklonjen edino in samozaradi tega, ker so klerikalci vseh narodnosti grozili, da razbijajo celo vodilno reformo, če se svoboda zavaruje tudi proti zlorabi verske avtoritete in cerkevnih uredov. Na vse strani bo svoboda volilcev zavarovana, samo duhovščini ostane privilegij, da sme volilci terorizirati duhovno, socialno in materialno. Klerikalci res lahko triumfirajo, kajti velika večina odseka je bila v začetku za kancelparagraf, a se voda kakor v vseh drugih rečeh tudi pri tej stvari pritisku. Klerikalci bodo torej imeli privilegij in da ga bodo izkorisčali do skrajne meje, z vso njim lastno surovostjo in hudobijo se pač ob sebi umeje. Toda sila rodi vedno odpor in to je za nas prav izdatna tolažba. Pritisku duhovnikov boj proti duhovnikom, sili cerkve bo sledila sila proti cerkvi. Zaradi zlorabe vere in cerkev so imeli duhovniki že doslej večkrat slabe čase, a vse to so bile še prave nedolžnosti proti temu, kar pride sedaj. Ker država neče varovati svobode volilcev pred cerkvenim terorizmom, varovali si jo bodo sami. A bas la calotte!

Naiven mož

je poslanec dr. Steinwender. Postal je naiven na staru leta. Vedno smo ga smatrali za enega izmed nainteligentnejših politikov in zato nas je silno razočaralo, kar je povedal včeraj pri razpravi o proračunskej provizoriji. Steinwender je dejal, da je za zvišanje duhovskih plač s pogojem, če bodo duhovniki pošteno izkazovali svoje dohodke in pošteno plačali davek za verski zaklad. Večje naivnosti, kakor jo je s tem izustil dr. Steinwender, že dolgo nismo slišali. Naravnost gorosasma je ta misel dr. Steinwenderja, posebno če se uvažuje, da daje država duhovnikom potuhlo da bolj ni mogoče. Trgovca in obrtnika dere finančna uprava kar more — duhovnikom pa predpisuje kar mogoče malo davka in slepo verjame njegovim napovedim, dasi je čisto gotovo, da so falsificirane. In davek za verski zaklad! Škof ljubljanski je v "Slovencu" pojasnil, da se mu je odmeril davek za verski zaklad po njegovih lastnih a povedi, a plačati ga vzlič temu ni hotel in je dosegel, da mu je ministerstvo še ta davek odpisalo ter mu s tem darovalo 150.000 krov. Pri takih razmerah upati, da bodo duhovniki pošteno faktirali svoje dohodke in da bodo pošteno plačevali davek za verski zaklad, je milo rečeno vrhunc naivnosti.

— **Rožek je padel.** Pri včerajnjih občinskih volitvah v Rožku so zmagali po hudi boj Nemci, oziroma nemškutarji v 2. in 1. razredu.

— **Iz pisarne slovenske gle-**

dališča.

V nedeljo popoldan se vprizorje prvič v sezoni Anzengruberjevi "Podkriževalcii", narodna igra s petjem v štirih dejanjih. Zvečer se pojde četrtoč in zadnjič "Rigoletto".

— **Člani slovenske opere na-**

meravajo, kakor čujemo, v gledaliških

mesta, odborniki, Fr. Jančigaj je odložil svoj mandat, ker je podpredsednik političnega društva "Vodnik" v Šiški in ker po zakonu ne sme biti član predstojništva dveh političnih društev. Odbor je sklenil, da pričobi v naprednih listih na somišljajne oklic, v katerem bo podal svojo programatično izjavo in pozval vse, ki misijo svobodno in narodno, da pristopijo društvu in ga podpirajo v njegovih stremljenjih. Društvo prične takoj po novem letu z intenzivnim delom: organizovalo se bo po vsem Kranjskem in prijevalo povsodi shode in sestanke, na katerih se bodo predvsem razpravljalo o aktualnih političnih vprašanjih. Prvi taksi sestanki se prirede v Ljubljani, kasneje pa tudi po deželi. Takisto je odbor sklenil, da izda v kratkem poljudno pisano brošuro aktualne politične vsebine.

— **Kancelparagraf** je naposled

vendar-le propadel in "Slovenca" je to tako vzradostilo, da je odprl vse zatvornice svoje duševne inferijornosti in ji dal prostora v svojih predalih. Kancelparagraf je bil odklonjen edino in samozaradi tega, ker so klerikalci vseh narodnosti grozili, da razbijajo celo vodilno reformo, če se svoboda zavaruje tudi proti zlorabi verske avtoritete in cerkevnih uredov. Na vse strani bo svoboda volilcev zavarovana, samo duhovščini ostane privilegij, da sme volilci terorizirati duhovno, socialno in materialno. Klerikalci res lahko triumfirajo, kajti velika večina odseka je bila v začetku za kancelparagraf, a se voda kakor v vseh drugih rečeh tudi pri tej stvari pritisku. Klerikalci bodo torej imeli privilegij in da ga bodo izkorisčali do skrajne meje, z vso njim lastno surovostjo in hudobijo se pač ob sebi umeje. Toda sila rodi vedno odpor in to je za nas prav izdatna tolažba. Pritisku duhovnikov boj proti duhovnikom, sili cerkve bo sledila sila proti cerkvi. Zaradi zlorabe vere in cerkev so imeli duhovniki že doslej večkrat slabe čase, a vse to so bile še prave nedolžnosti proti temu, kar pride sedaj. Ker država neče varovati svobode volilcev pred cerkvenim terorizmom, varovali si jo bodo sami. A bas la calotte!

— **Naiven mož** je poslanec dr.

Steinwender. Postal je naiven na staru leta. Vedno smo ga smatrali za enega izmed nainteligentnejših politikov in zato nas je silno razočaralo, kar je povedal včeraj pri razpravi o proračunskej provizoriji. Steinwender je dejal, da je za zvišanje duhovskih plač s pogojem, če bodo duhovniki pošteno izkazovali svoje dohodke in pošteno plačali davek za verski zaklad! Škof ljubljanski je v "Slovencu" pojasnil, da se mu je odmeril davek za verski zaklad po njegovih lastnih a povedi, a plačati ga vzlič temu ni hotel in je dosegel, da mu je ministerstvo še ta davek odpisalo ter mu s tem darovalo 150.000 krov. Pri takih razmerah upati, da bodo duhovniki pošteno faktirali svoje dohodke in da bodo pošteno plačevali davek za verski zaklad, je milo rečeno vrhunc naivnosti.

— **Rožek je padel.** Pri včerajnjih občinskih volitvah v Rožku so zmagali po hudi boj Nemci, oziroma nemškutarji v 2. in 1. razredu.

— **Iz pisarne slovenske gle-**

dališča.

V nedeljo popoldan se vprizorje prvič v sezoni Anzengruberjevi "Podkriževalcii", narodna igra s petjem v štirih dejanjih. Zvečer se pojde četrtoč in zadnjič "Rigoletto".

— **Člani slovenske opere na-**

meravajo, kakor čujemo, v gledaliških

počitnicah potovati na Balk

borom pismeno izročili odboru, majo staviti na dnevní red.

Gremij trgovcev v Ljubljani nam naznana: Kakor prejšnja sta, tako so tudi letos sklenili špecerijski trgovci iz Ljubljane in bližje okolice, da ne bodo dajali svojim denjem odjemalcem nikakih novih daril, zato pa bodo darovali v razne dobrodelne namene primerne vole. Ta akcija špecerijskih trgovcev se je prav dobro obnesla; neglede na to, da je to v korist razum dobrodelnemu zavodom, so tudi odjemalci na boljšem, ker dobe za pošten denar pošteno blago. Pri trgovcih samih pa se je utesnila nekako tista huda konkurenca, ki se je ravno pri dajanju daril osobito razvila in je bila silno slična umazani konkurenji.

Božičnica I. in II. mestega otroškega vrtca se je vršila včeraj popoldne v "Mestnem domu". Pred bogato okrašenim in razsvetljenim božičnim drevesom je bilo 120 otrok, ki so zapeli tri pesmi, obdarovanih, med temi 100 z obliko in obvezalom. Pridelitev božičnice je bila v rokah učiteljstva Št. Jakobske šole, pred vsem voditeljice gdč. Marije Maroutove. Da je moglo biti obdarovanih toliko otrok, pripomogel je občinski svet ljubljanski, ki je dal 600 K. ljubljanske ženske podružnico družbe sv. Cirila in Metoda (trnovsko-Šentjakobska, frančišk.-šenkavška, Šentpeterska) ter razni drugi dobrotniki, katerim bodo obdarovanci še v poznejših letih hvaležni in se njihovih dobrohotnikov rok vsikdar kazali vredne.

Zveza žandarmerijskih postaj z interurbanimi telefonskim omrežjem. Domobranci ministrstvo namerava razne žandarmerijske postaje zvezati z interurbanimi telefonskim omrežjem. Preddela so že pričeta.

Umrl je včeraj v Mengšu po dolgem trpljenju trgovec gospod Matej Prelovšek, oče mestnega inženiera g. Matka Prelovška, v starosti 67 let. Pogreb bo v soboto zjutraj ob 9. uri. Pokojnik je bil občesno spoznan v prljubljeni pri vseh, ki so ga poznali. Bil je prava zlata duša, veselega značaja in trdnega narodnega prepričanja. Bodil mu zemljica lahka in prijazen spomin.

Iz Domžala se nam poroča: Domžalski "Sokol" je krepko razpel peruti in se je jel živahno gibati. Dasiravno je pred časom stvar takratko spala, oživelno se je sedaj društvo in deluje s svežo močjo. Telovadec, katerih je sedaj že edino število, budi vadit br. Drenik iz Ljubljane, ki z vso njemu lastno priznovočnostjo uči, svetuji in bodri člane k vstrajnemu delu. Ker pa društvo, ki je takoreč še v povojih, potrebuje gmotne podpore, se prosi, da blagovljivo rodoljubi širok domovine po možnosti darovati za sokolsko telovadnico, katero nameravamo sezidati prihodnje poletje. Sedaj se telovadi v sobi, ki nikakor ne zadošča svojemu namenu. Vsaka stvarica si želi svojega doma, zato bi tudi naš "Sokol" rad spravil pod domačo streho sebe in svoje. Slovenci, spominjate se ga! Kamen do kamena palača!

Iz Zelezničarjev se nam piše: Pri volitvi občinskega odbora dne 20. t. m. je bil izvoljen župan gosp. Martin Klopčič, za občinske svetovalce pa gg. Peter Primožič, Josip Demšar in Karol Dolanc.

Pevsko društvo "Postojna" je na svojem rednem občinem zboru, ki se je vršil dne 16. t. m. izvolilo nov društveni odbor, ki se je takole sestavil: Predsednik: Fran Kuttini. Podpredsednik: Božidar Dekleva. Tajnik: Helidor Petrič. Arhivar: Filip Jager. Odborniki: Josip Burger, Matija Frank, Leopold Kraigher. Namestnika: Anton Verbič star. in Iv. Zwölffl. Pevovodja: Lovro Kubišta, kapelnik.

Snež in šolski obisk. Vsled velikega snega in zametov po Norjanškem, zlasti v postojnskem in logaškem okraju, mnogo otrok ne more v šolo. Pošte imajo mnogo zameude, ali pa morajo čakati veliko časa, predno izkorjejo sneg.

Šent Vid ali Sveti Vid nad Cerknico? V zadnjem času smo čitali v nekaterih listih ime Šent Vid nad Cerknico in tako se ta kraj večkrat piše, kar je pa docela napako. Ljudstvo pozna ta kraj le pod imenom Sv. Vid n. C. Nihče ne bo rekel: Šent Vid, Šentvičan, Šentviški, ampak edino le Sv. Vid, Vidovec, vidovski. Tudi Levec nam kaže v svojem pravopisu str. 86 razliko med besedami Šent in sveti. Tako piše n. pr.: Št. Vid nad Ljubljano in Sv. Vid nad Cerknico. Samo beseda Sveti je opravičena in pravilna; čemu torej izpreminjati imena krajev! Se nekaj! Vas ima poštno nabiralnicu, ta pa pedat z naslovom Št. Vid pri C. Ta naj se odstrani in nadomesti z drugim, ki bo nosil res ime kraja, pod katereim ga vsakdo pozna. — S tem upamo, da smo stvar pojasnili in da

se bo v bodoče omenjal kraj sledno s svojim pravnim imenom.

Ljudska knjižnica v Kandiji se je pričela v zadnjem času zopet ozivljati. Sestavil se je poseben gledališki odbor, ki je postavil nov oder za predstave in zbral tudi krepak mešani pevski zbor in namerava se osnovati tudi tamburaški klub. Na dan sv. Štefana priredi prvo svojo gledališko predstavo in koncert v dvorani restavracije g. Windischerja v Kandiji. To vse je prav lepo in hvalljivo. Še lepše pa bi lahko bilo, da društvo v bodočem ni tako na enostranski podlagi, kakor je bilo zadnje čase, in da bi se zlasti naša narodna mladina malo marljiveje pobrigala za to prekoristno društvo. Namen in smoter društva je ali bi vsaj v zmislu ustanovnikov moral biti nepotičen; društvo bi moral obnašati delati na kulturnem polju in le obžalovati je, da je naša napredna mladina dosedaj dopuščala, da je vodstvo društva skoraj popolnoma v klerikalnih rokah. Temu treba pri prihodnjem občnem zboru korenito odporoči. Torej na delo!

Regulacija Save. Notranje ministrstvo je potrdilo načrt za regulacijo Save od Brežic do štajersko-kranjske meje pri Jesenicah s skupnimi stroški 1.500.000 K. Regulacija se izvrši v 10 letih in bo gradnjo imela država sama v rokah.

Zagorje ob Savi. "Narodno bralno društvo" v Zagorju ob Savi ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 23. grudna ob 2. uri popoldne v prostorih gospe M. Weinbergerjeve.

"Slovenski Gospodar" v Mariboru ne bo izhajal, kakor je zadnjič sam poročal, po trikrat na teden, marveč samo enkrat, kakor doslej. Pač pa se bo tiskal v večji obliki.

Iz Brežic se nam piše: "Ciganji" so zadnjo nedeljo dosegli velikanski uspeh. Vsa čast tako izbornim igralcem-diletantom. Na Štefanovo, 16. t. m., se ponavlja ta igra. Začetek ob 4. uri popoldne. Čisti dobiček je namenjen ubogim šolarjem brežiške okolice. 31. decembra priredi naš "Sokol" Silvestrov večer z gledališko igro, srečolovom, alegorijo, petjem in plesom. 6. januarja 1907 bodo imeli naši veteranci v "Narodnem domu" svoj pjesni venček. 13. januarja priredi "Sokol" slavnostni Gregorčičev večer. 2. februarja je običajni sokolski ples. Sodeluje vojska godba iz Zagreba. Ker je le-ta v celem Posavju štajerskem največja prepustna veselica, se prosijo vsa sosedna društva, naj iz solidarnosti ne prirede na ta dan svojih zabav.

V Cvenu pri Ljutomeru doba, kakor se nam poroča iz Gradca, v kratkem svojo pošto.

Akademija. Član dr. Draglončar predava dne 28. in 29. decembra v "Ljudskem odru" v Trstu in dne 30. decembra v "Javni ljudski knjižnici" v Nabrežini o predmetu: Iz polpretekle zgodovine slovenskega naroda ali dr. Janez Bleiweis in njegova dela.

Italijanska "kultura". Italijani hočejo biti vedno "boljši in višje omikanji" od Slovencev. Koliko pravice imajo do tega naslova, spriječe, da obiskuje v Trstu 60% otrok šolo, dočim jo obiskuje n. pr. v siromašnem šol-kem okraju sežanskem 98%. Italijani torej nimajo prav nobene pravice lastiti si nadvlado nad Slovencem!

Železniška nesreča. 40letni Josip Oblak, uslužbenec državne železnice v Trstu, je včeraj dočasnopravno prišel med dva vagona, ki sta ga na mestu usmrtila.

Prijazen brat. Kočičažu Henriku Varjanu z Reke je njegov brat ukradel par konj v vrednosti 1000 K. Varjan je prišel v Trst na policijo, ker je misli, da bo brat konje pridal v Trstu.

Policijski - nepoštenjaki. V Zadru sta občinska stražnica Vučadinovič in Dobrata naznana, da jima je iz spalnice vzeti izposojeni si 1000 K. Poizvedbe so pa dograle, da sta stražnica tatvino le fingirala in sama skrila denar ter storila to zaradi tega, da bi poplačala svoje dolgo. Seveda so ju zaprli.

Samomor mladeniča. V Sidu na Hrvatskem je pri sodišču 14letni pisar Uroš Slavuljevič jemal listine iz aktov in jih prodajal raznim strankam. Ko so zvedeli za njegov čin, so ga spodili iz službe. To ga je tako užalostilo, da se je ustrelil.

Izselenjeni, pozor! Kakor se nam iz avtentičnega vira poroča, so se začeli avstro-ogrski državljanji zoper izseljevati v Argentinijo, kjer bi naj dobili v svojo last za obdelovanje del zemelja, proti gotovim obveznostim. Vse tozadovne vabe so jasne laskave, a ko pa pridejo izseljeni tja, uvidijo, da so se v svojih nadaljnjih varali, kajti kolikor je tukajšnjim oblastim znano, so v Argentiniji glede tega jako neugodne razmere. Zemlja, katero dobe, je zelo nerodovitna in se morajo naseljenici leta in leta prav živinski mučiti, ako

hočejo imeti od dela svoj čas kak hasek. Vrh tega so pa že oddeljene jih parcele od tržišč tako oddaljene, da pridejo naseljeni v dotiku edino le z agenti, ki jih slednjič za pridelke še pogoljufajo. Dogajajo se pa tudi slučaji, da pridejo obroke inkasovat neprave osebe in tako mora potem siromašni naseljenec letati obrok še enkrat održunati državi. Tudi poljskim in drugim delavcem se odsvetuje iti v Argentinijo, ker se razen ob času žetve zelo težko dobi delo, za katero se prav malo plača, draginja je tam štirikrat večja kakor v Evropi. Inteligentnejši naj nezavedne siromake pred izseljenjem v Argentinijo v tem smislu svare in jih tako obvarujejo suženjstva.

50 kg soli je našel pred dvema mesecema 38letni kleparski pomočnik Jožef Justin, a mesto da bi bil to naznani pri magistratu, jo je dal nekemu svojemu prijatelju, da jo je prodal nekemu branjevcu za 9 K. Izgubitelj naj se zglesi pri mestnem magistratu.

Z lestve je padel včeraj na Dunajski cesti delavec pri mestni elektrarni Anton Aušič, ko je popravljal električno svetilko in si izpahlil levo roko.

Delavska gibanje. Včeraj sta se odpeljala z južnega kolodvora v Ameriko 2 Slovence. 30. Hrvatov je prišlo iz Inomosta, 18 pa iz Heba.

Izgubljene in najdenec reči. Neka gospodinja je izgubila sivo dečnico, v kateri je imela 28 K dečnarija. — Najdena je samokolnica in se dobi na magistratu.

Ljubljanska društvena godba priredi jutri zvečer koncert v hotelu "Južni kolodvor" (Seidl), Kolodvorske ulice. Začetek ob poli 8. uri. Vstop prost.

Jugoslovanske vesti. Ti-skovna pravda Fraňa Supila proti "Hrvatskemu Pravu". Kakor smo že poročali, se je včeraj pričela pred sodiščem v Zagrebu razprava na tožbo poslanca Frana Supila, urednika "Novega Lista" na Reki, proti Josipu Zočku, odgovornemu uredniku "Hrv. Prava". Tožitelj Fr. Supilo in toženec Jos. Zoček sta bila pri razpravi osebno navzoča, prvega je zastopal dr. Hinčič, drugega pa dr. Jos. Frank. Predno se je obravnavala pričela, je predsednik Margetić vprašal stranki, če se hočeta poravnati. Tožitelj je izjavil, da mu je ležče samo na tem, da toženec izjavlja, da svojih sumnjenj proti Supilu ne more dokazati, to je, da potrebnih dokazov nima. Ako toženec Jos. Zoček poda tako izjavilo, potem je on — tožitelj — pripravljen se poravnati. Po posvetovanju s svojim zagovornikom dr. Frankom je toženec ponudil Supilu tole izjavo: "Inkriminiranih članov mi pisal noben član ureništva ali sotrudnik "Hrv. Prava". Pričlanek nam je poslal glasom priloženega izvirnega pisma pop Miroslav Babić, župnik na Grobniku, dne 15. avgusta 1905., zatrjujoč nam, da ga je pisal profesor A. Peretić, ki je to potrdil na pismu s svojim podpisom. Babić je zatrjeval v tem pismu, da bo prof. Peretić doprinesel dokaze za svoje trditve, ter prosil, naj priobčimo ta članek kakor tudi sledče, ker to zahteva od nas patriotizem in hrvatska javnost. Župnik Babić nam je poslal tudi drugi članek prof. Peretića, podpisani z "Argusom", katero pismo tudi prilagamo. Končno prilagamo tudi pismo prof. Ant. Peretića z dne 28. avgusta 1905, v katerem piše, da je inkriminirane vesti izvedel v Belgradu od visoko stojecih političnih in diplomatskih oseb, da ima dve dragoceni pismi in da je čvrsto, naravnost nepremagljivo oborožen; zato nisem mogel odbiti zahteve župnika Babića, da bi ne vrstil dotičnih članov. Lojalno priznam, da niti on, niti Peretić ni poslal objavljenih dokazov. Po sodniškem zaslišanju Peretića smo šele izvedeli, da se on zove Pijerotic, in smo vsled tega prekinili z njim vse zveze." Stranki sta se nato zedinili za tole izjavo: "Podpisani Jos. Zoček, odgovorni urednik "Hrv. Prava", izjavljam, da članek, priobčen v "Hrv. Pravu" tekom leta 1905. s podpisom "Argus", nisem pisal niti jaz, niti kak drugi član ureništva in stranke, marveč da so bili priobčeni na željo uglednega člana naše stranke pokojnega popa Babića, ki je ureništvo pisal, da jih je sestavil in napisal prof. A. Peretić, o katerem sem šele po njegovem zaslišanju izvedel, da se zove S. Pijerotic in da zaveva sumnjenje v teh članekih nima dokaza. Zato obžalujem, da sem te članke priobčil." Ker je Supilo na to izjavo odstopil od tožbe, je sodišče oprostilo Jos. Zočka.

Naknadna volitev v mestni občinski zastop v Zagrebu. V Zagrebu je bila včeraj načadna volitev enega obč. svetnika v II. razredu. Izmed 1444 volilcev jih je glasovalo 584. Pravaš Mato Ilijasović je dobil 269, Starčevičanec Lj. Hagenauer 239, naprednjak dr. Gjuro Surmin pa 74 glasov. Med

Ilijasovićem in Hagenaujem je potrebna ožja volitev.

Listu Grob-Oesterreich, ki dela propagando za Veliko Avstrijo in ki se trudi na vse načine, da bi Hrvate pridobil za to idejo, je ogrska vlada odtegnula počni debit na Ogrskem v Hrvatskem.

Matica Hrvatska je že pričela z razpoložiljanjem svojih knjig. Izdala je tele knjige: "Album hrvatskih umjetnika", reprodukcije najboljih slik hrvatskih umetnikov, "Hrvatsko Kolo", "Tito Dorić", povez V. Novaka, "Dokonice", slike in povesti Ilijije Ujevića, "Liječnikov zapisci", dr. Fr. Marušića, "Sabrane pripovedi", M. Gorkega, "Cvijeće slovenskega pjesništva" z uvodom dr. Fr. Illešiča, "Najnovija era v hrvatskih povesti" dr. R. Horvata, "Povjest Hrvatske" dr. Ferda Šišića in "Pod absolutizmom" dr. N. Andrića.

SRBSKI LISTI iz kraljevine nam že ves teden niso došli. Stavci v Belgradu so namreč stopili v štrajk, ki se do danes ni končan.

Klerikalna čitalnica. Pričeljno pred dvema letoma se je pričelo tudi na Hrvatskem močno klerikalno gibanje, ki je imelo posledico, da se je ustanovil klerikalni dnevnik "Hrvatstvo". Ljudje, ki so površno presojali to gibanje, so zatrjevali, da na Hrvatskem niso ugodna tla za klerikalizem, češ, da je hrvatska duhovščina dresela drugačna kakor na primer — slovenska. Dogodki so pa pokazali, da je bila ta sodba kriva, zato malo po malem se razvija tudi na Hrvatskem tisti nestripi rimski klerikalizem, ki je na Slovenskem zastrupil vse javno življenje. Kakor pri nas, tako so se tudi na Hrvatskem dobrovoljniki separirati in snovati organizacije. Kakor so na Slovenskem popje izstopali iz narodnih društev ter ustanavljali svoja na katoliški podlagi, tako postopajo sedaj tudi hrvatski duhovniki. V Senju so lansko leto tamošnji duhovniki izstopili iz "Narodne čitaonice", ker ni odbor hotel ugoditi njihovi zahtevi, naj se čitalnice izključi njim neljubi reški "Novi List". Sedaj so si popje s svojimi podrepniki osnovali svojo čitalnico, ki so ji dali ime "Hrvatske čitalnice".

Današnji list ima prilog za p. n. ljubljanske, sišenske in vodmatke naročnike angleškega skladischa oblik O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg. — **Najnovejše novice.** — Dosedanje srbski poslanik na Dunaju dr. Vuić je dobil povodom odstopa avstrijski red železne krone I. vrste. — **Volitev vladarja** v Bruslju bo 5. januarja. Državno ministarstvo je odklonilo pogajanje z vojvodo Kumberlanškim. — **Parnik** se je razpletel. V Vicksburgu se je razpletel parnik "Scorel", 25 oseb, večinoma zamorčev je ubitih. — **20 ladij** se je potopilo v Dalnjem vseled viharjev. — **Stolico** za nemško biologijo se ustanovi na vsečilišču v Turinu. — **Novo draginjsko dobro** dobi 4613 drž. uradnikov, 713 uradnikov drž. železnic in 140.000 slug. — **Primerne božične in**

Bukova suba drva

se dobe po nizki ceni pri
M. Lavrenčiču v Spodnji Šiški.
Postavi jih tudi na dom. 4583 1

Mladenic

v najlepši dobi, lepe zunanosti, posestnik, trgovec in obrtnik, imajoč veliko posetvo, trgovino in obrt v večji vasi blizu Trsta, se želi seznaniti z gospočjo ali mlado vdovo z gotovino od 10.000 K naprej.

Ponudite naj se pošiljajo pod "Bo-
dočnost 164" poste restante, Trst.
Ako mogoče s suko. Za tajost se
jamči. Več se izve v upravnosti.

SUKNA

in modno
blago za obleke
priporoča firma
Karel Kocijan
tvornica za sukno
v Jumpolcu
na Češkem.
Vzorci franko.

Tvorniške cene.

Fran Zeman, Ljubljana

Poljanska cesta št. 24 in v tovarni pri živinskem sejmišču
št. 97 skladišče hvalno znanih gepejnov, slamoreznic, klinj,
mlatilnic, motorjev za žage in mline, tromb in cevi za vodo-
vode ter vseh potreščin za kmetijstvo. 3735-20

Nizke cene!

Elegantne, lahke
sani

(skoro nove) za enega konja so na
prodaj. 4579-2
Kje, pove upravnštvo "Sov.
Naroda".

Od 10 do 10.000 komadov

brastovih plohom
kupi tvrdka 4595-1

Deghenghi v Ljubljani
proti gotovini in po najvišjih cenah.
Debelost plohom od 8 cm naprej, dol-
gost od 2 do 3 metre.

Globoko znižane cene
pri

,Veliki tovarni'
LJUBLJANA

Resljeva cesta 3 Sv. Petra cesta 37.
Priporoča

svojo veliko in svežo zalogu
konfekcije za gospode in
dečke.

Velikanska izbira konfek-
cije za dame in deklice.

Velika zaloga
kožuhovine za gospode.

A. LUKIĆ,
poslov.

4202 13

V nedeljo

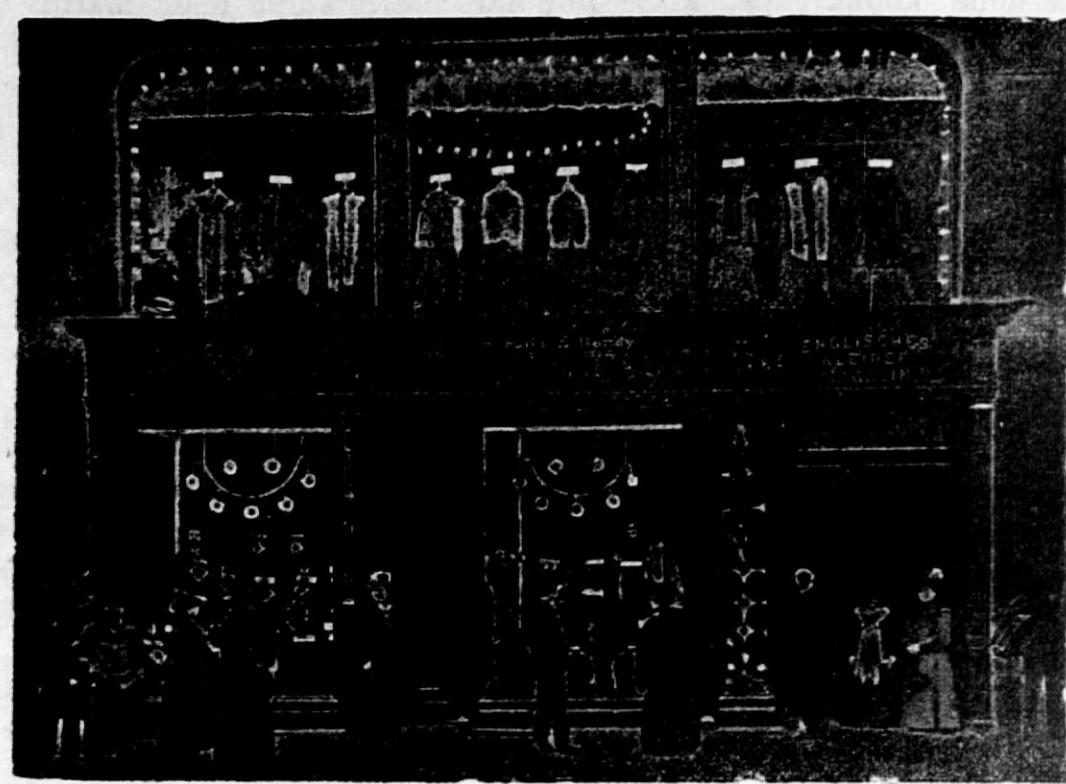
dne 23. decembra t. l. bo
trgovina s perliom, klobuki in
modnim blagom 4577-2

C. J. Hamann
odprta
dopoldne in popoldne.

4 gl. krasne ženske

in dekliške svilnate bluze najnovejšega kreja
in različnih barv.

— Pripravno božično darilo! —
Angleško skladišče oblek
O. BERNATOVIC
v Ljubljani, Mestni trg št. 5.

Velika božična prodaja!

Primerna božična darila!

Po čudovito znižanih cenah se predaja --
konfekcija za gospode, dame in otroke v

Angl. skladišču oblek
O. BERNATOVIC
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Dobra knjiga je najprimernejše in najcenejše božično darilo!

Knjigarna
L. Schwentner
v Ljubljani

priporoča nastopne, elegantno opremljene knjige:

Krsnik Janko: Zbrani spisi. 4 zvezki. Elegantno v
platno vezani K 24.—, 4439-3

Trdina Janez: Zbrani spisi. 3 zvezki. Elegantno v
platno vez. K 10.-90.

Jurčič Josip: Zbrani spisi. 10 zvezkov. E'legantno
v platno vez. K 20.—.

Levstikovi Zbrani spisi. 5 zvezkov. Eleg. v platno vez.
K 27.—, v najf. vezbi K 31.—.

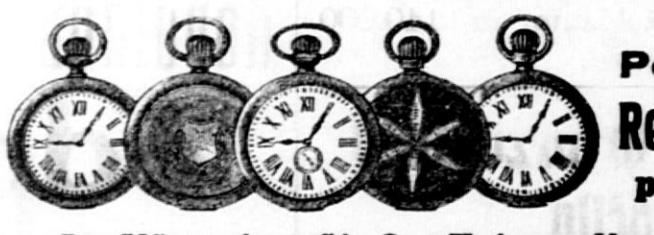
Tavčar Ivan: Povesti. 5 zvezkov. Eleg. v platno vez.
K 15.—, v polfranc. vez. K 21.—.

Stritar Josip: Zbrani spisi. 6 zvezkov, t. j. 2.—7. zv.
(1. zvezek je razprodan).

V platno vezani K 38.—, v pol franc. vezbi K 43.-40.

Naznanilo.

Podružnica:
Resljeva c. 2
prej J. Černe.

Podružnica:
Resljeva c. 2
prej J. Černe

Glavna trgovina Jurčičev trg št. 3. Ustanovljena leta 1852.
Najstarejša domača tvrdka.

Božična in novoletna darila.

Ker sem ravnokar dobil večjo partijo pravih Švicarskih
žepnih zlatih, tula srebrnih, jeklenih in nikelnastih ur, tedaj
opezarjam cenej občinstvo k nakupu, posebno ker budem zgorj imeno-
vane ure po tako nizki in ugodni ceni razprodajo. — V zalogi imam
tudi vsake vrste verižice, prstane in uhane.

Zahtevajte moj najnovejši cenik, katerega pošljem na
zahtevo poštne prosto.

Vsa v to stroko spadajoča dela izvršujem sam solidno
in po nizki ceni.

V nedeljo, dne 23. t. m. bo trgovina ves dan odprta.

Z odličnim spoštovanjem se priporoča

Milko Krapš.

4599-1

Kislo zelje

v sodčkih à 100, 50, 25 kg. raz-
pošilja po zmerni ceni proti
povzetju

M. Lavrenčič, Sp. Šiška.
Ljubljana. 4582 1

Promese za najbližja žrebanja:

Žrebanje: Glavni dobitek:
Promese na kreditne srečke à K 17.— 2. januarja K 300.000
" zem. kred. " " 5 1/2. 5. " " 100.000

Naročila izvršuje z obratno pošto

katera sprejema tudi vloge na knjizice in tekoči račun ter obrestuje po čistih 4 1/2% od dne vloge do dne vrednega.

Žrebanje: Glavni dobitek:
Promese na srečke reg. Donave à K 10.— 2. januarja K 140.000
Vse tri promese skupaj le 30 1/2 krone.

9-146